

## **21. РОЛЬ КОНТРОЛІНГУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ**

**А. Москаленко**

*Національний університет харчових технологій*

В сучасних умовах нестабільності зовнішнього середовища підприємства стикаються з жорсткою конкуренцією, що спонукає їх

вдосконалювати та розробляти нові засоби забезпечення економічної безпеки для досягнення цілей підприємства.

Для багатьох підприємств характерною рисою є залежність від ефективного використання ресурсного потенціалу, оскільки саме збалансована і якісна взаємодія усіх ресурсів будуть визначати рівень стійкості за умови впливу різних факторів.

Ресурсний потенціал необхідно розглядати як економічну основу, реальну силу розвитку підприємства, що характеризується системою показників, що відображають наявні ресурси і їх резерви, що можуть бути використані за певних умов.

Велике значення має не стільки сам ресурсний потенціал, як здатність взаємодії ресурсів виконувати поставлені завдання, а також ефективно налагодженої системи контролю за його фактичним використанням.[2]

Контролінг ресурсного потенціалу можна визначити як орієнтовану на досягнення цілей інтегровану систему інформаційно-аналітичної і методичної підтримки прийняття управлінських рішень через реалізацію процесів планування, обліку, аналізу, контролю і формування рекомендацій з управління ресурсним потенціалом підприємства.[3]

Контроль за ходом реалізації плану є невід'ємною частиною стратегії управління ресурсним потенціалом розвитку підприємства. Він дозволяє оцінити відхилення від запланованих показників чи від способів досягнення намічених результатів.

Головним завданням системи контролю в межах ресурсного забезпечення буде:

1) Визначення діапазону значень ресурсного потенціалу (якісного та кількісного складу ресурсного портфелю) з метою подальшого захисту джерел і підтримку належного обсягу.

2) Відстеження інформації про ефективність використання кожного елементу ресурсного забезпечення з наступним формуванням необхідної і достатньої ресурсної бази.

3) Виявлення та оцінювання джерел ресурсів, ступеню їх доступності і мобільності з подальшим виявленням нових ресурсних комбінацій.

4) Перевірка достовірності обліку і фінансової звітності, їх відповідності чинному законодавству.[1, с. 78]

Ураховуючи різноманітність відносин та показників, що їх характеризують, доцільно подати склад об'єктів контролінгу ефективності господарської діяльності підприємства з точки зору поєднання двох позицій:

1) відповідно до етапів господарської діяльності: від постачання ресурсі, їх перероблення до кінцевого споживання;

2) залежно від способів вимірювання об'єкти доцільно поділити на економічні (мають кількісну оцінку в грошових одиницях), неекономічні (використання непрямих оцінок).

Особливістю контролінгу ефективності господарської діяльності є врахування стадійності відносин у сфері виробництва та споживання. Відповідно до суб'єктів господарювання, що впливають на процес формування показників ефективності господарської діяльності підприємства-виробника, основними напрямками контролінгу повинні стати:

- ресурсний (контролінг ефективності господарської діяльності постачальників);
- техніко-технологічний (контролінг ефективності використання виробничих потужностей);
- організаційний (контролінг ефективності використання інвестицій, трудових та інтелектуальних ресурсів);
- комерційний або ринковий (контролінг поведінки споживачів) напрями [3].

Отже, контролінг відіграє дуже важливу роль в системі управління підприємством, який дає змогу запобігти появі зовнішніх перешкод і можливих відхилень від очікуваних результатів діяльності системи.

Впровадження контролінгу на підприємствах України дозволить: досягти ефективного управління, створити й оцінити потенціал підрозділів підприємства, досліджувати ідеї конкурентів, здійснювати порівняльний аналіз отриманих даних, використовувати інновації, і звичайно орієнтуватися на майбутнє.

#### **ЛІТЕРАТУРА:**

1. Максимова В.Ф. Контроль в управлінні економічними процесами на підприємстві / Максимова В.Ф. – К. : Університетська книга, 2008. – 190 с.

2. Дюбо О.Н. Система внутрішнього контролю за використанням ресурсів як засіб забезпечення економічної безпеки підприємств / О.Н. Дюбо // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – 2014. – №1(208).

3. Задорожний Р.П. Контролінг, як концепція управління фінансово-господарською діяльністю підприємства / Р.П. Задорожний // Вісник КІБІТ. – 2010. – №1. – С. 46–56.